

46. 15. 23

13

21710
21722

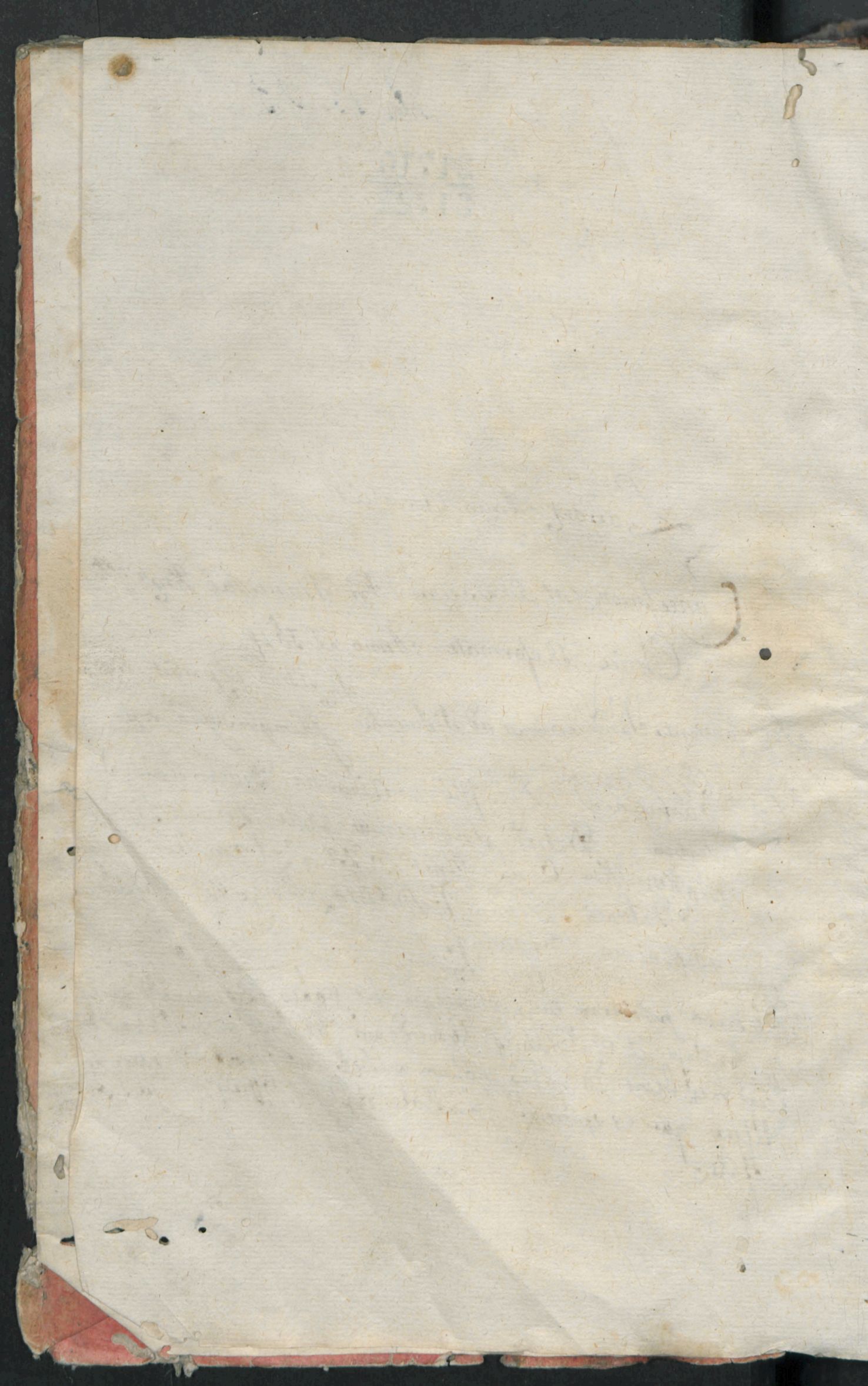
Laudet Jesus Christus

Concessum est ad usum Fri Stanislas Krokoffki
Clerico Reformato Anno 1754

In Conventu Sandomiriansi ad S. Josephum Idem qui supra ~~in~~
Die 2ma Aprilis

Fri. Damianus Lotoski Minister Provincialis et
Census D. Sicuti Inviseribus Acti Fri Stanislas
Krokoffki C. Ina Minor P. R. Reformator Intra
non Polonia Annis V. M. 1750. Ange. or. Salutem
ad Domino utramq.

1754
Monita pridem cognitum me esse vobis existimari vobis
p. gratis et gratis Comendavi ac Inolusceptis de Offi
cip me bene id vobis notum met ebi ac nunc Denunc ho
tipes qui expelesali S. ant. H. et ple. na Offiij mei po. h. a
statis

FORTUNA NIEBA

W PIERWSZEJ

JMci X. ANDRZEJA SKARBKA Prymicyanta

O F I E R Z E

DEPOZYTOWANA.

Godnemu zaś Imieniowi

Wielmożnego y Nayprzewielebniejszego

JMci X. JANA HERKULANA

Z Dowmont

MATUSZEWICA.

S Theologii Doktora Kánonikow Regularnych Lateraneńskich

Przez małą Polskę y Wielkie Xięstwo Litewskie

PROBOSZCZA GENERALNEGO

DEDYKOWANA.

A

Panegirycznym Kazaniem

W Kościele Sandomirskim pod Tytułem

Świątych Apostołów PIOTRA y PAWŁA

W Niedzielę pierwszą po trzech Krolach

przez

X. ALEXANDRA SOBIESZCZAŃSKIEGO Soc: JESU.

Káznodzieie Ordynaryusza ná ten czas

Kościoła Sandomirskiego tegoż Zakonu

ná Prymicyach

O G Ł O S Z O N A.

Roku Pańskiego 1734.

Z Dozwoleniem Starszych.

W Sandomierzu J. K. M. Collegium Soc: JESU.

In A V I T U M
PERILLUSTRIS & REVERENDISSIMI DOMINI
D E C U S.

21711

BIBLIOTEKI
SEMINARIUM
SAN DOMJERSKIEGO

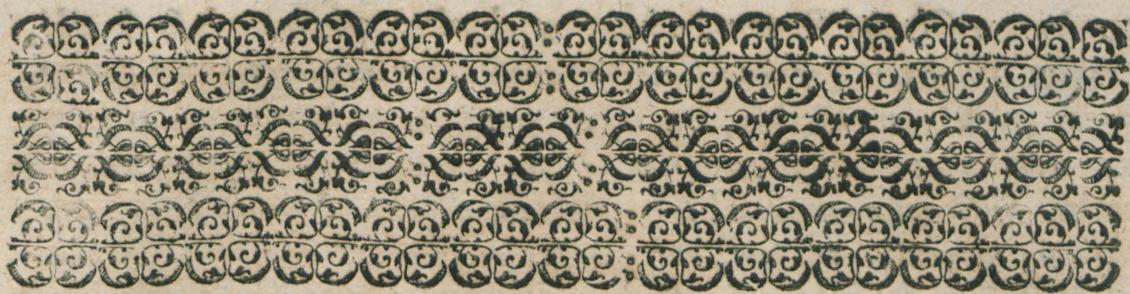

1.

Exequias Olor ipse sibi tristici; susurrò
Occinit alternans in moriendo choros.
Inter Primitias dum SKARBEEK nascitur Aris
Cantat Olorino lætius ore Sæcrum
Sed MATUSZEWIC, quòd Cano Crine Secundas
Primitias repetet, Sic Canit Albus Olor.

2.

Pro Latio Latiisq; bonis vigil excubat Anser
Ut Capitolinus Celsus alatur Honor
In MATUSZEVIIS resplendet celsior ales
In Sacros SKARBEEK excubat ista focus
Hæc tibi sublimes etiam despondet Honores
Scilicet Ales humi serpere tanta nequit.
In sublime suas, tuus, alas explicat ales
Ille tuum Nomen vel Super Astra feret.

Ad

PERILLUSTREM & REVERENDISSIMUM
DOMINUM DOMINUM
JOANNEM HERCULANUM

ex Dowmont

M A T U S Z E W I C

Sacræ Theologiæ Doctorem

Canonicorum Regularium Lateranensium

per Minorem Poloniam & Magnum Ducatum Lithvaniæ

PRÆPOSITUM GENERALEM

Dominum & MECÆNATEM Faventissimum.

*Unquam securius, fortuna Cæli, reponi potuit, quàm in Tuorum, thesauro meritorum. Pauperem laboris, dotem hanc, quam Tuo intuli Nomini, sanctiori Consecravit fortuna, dives SKARBKORUM, prima Hostia, sed ditio-riorem effecit, Majestas tua, a cujus virtutum folio, & Olympi dependent sortes, & vile opus hoc, abit in pretium meritorum. Illa nempe, Divinioris fortunæ rota est, quæ, aut, ad gloriam provebit, aut, intra felicitatis deducit orbitam. Etiam Iros trahit, ut Cre-
Jos efficiat. Inopem me gratiarum, Ioannes Crede, quamvis gran-
dem fortunam, tibi infero. Nec Atlantem ago, dum, ad te, pro-*

)i(

penden-

pendentem Olympi Sortem, virtutum demitto arario. Ipsa se tibi, pridem inclinavit fortuna Cæli, ut thesaurum impleret Sanctimonie, quem gravem virtutibus, ita infers Superis, ut pondus addas Coronæ meritorum. Si innocentie Orbis, Annulus est! tu adamas pietatis. Si Conchæ virtutes! tibi gemmam debent. Nihil in te non pretiosum, ne virtus quidem, cui pondus meritorum addidisti. Nec divitem polum depauperasti, felicior Polycrates, ubi Divinioris innocentie gemmas, sanctitatis annulo desponsasti; nec fortunatius obsignasset pietas, si illustriores ceras, tua manus permisisset. Chrysolitum te, virtutes probant, aureas meritorum dotes, trahere debueras. Ararium talentorum, ad manum habes, jamq; posses, tantis morum divitiis, ditare universum, nisi parcissimus esses tui æstimator. Numeret plures Deos, quàm homines Romana antiquitas, sed nihil Jovis habuit, præter falsum Nomen. In te verò virtutum Capitolio, Citra Pantheon, omne Numen Colimus, & supplices credimus hostiæ. Ea pietate, eo religionis situ, inter sanctuaria, & aras compares, quem ceteris, non nisi scalpella fingunt, ostentant marmora, colores mentiuntur. Illum fulgorem, Olympo infers, qui tibi de cera virgine, ad innocentie altaria puriores flammam accenderet. Exornasti hanc meritorum aram, sanctiore virtutum pretio, & divitem victimam obtulisti Cælo. Harpocratem te, non auscultat Numen, cum in hoc virtutum sacrario, etiam Tacitus à cælo audiaris. Illam enim præfers, Divinioris juadæ gratiam, quâ, facile omnibus, persuades probitatem, unicum excipio, quod tui imitationem, vix possis persuadere. Illam oris gratiam, in te Joanne, audit vocalis Religio, ad cujus facundiam, totum Olympum ad aures invitasset, nisi supremos plausus, tua temperasset verecundia. In sanctitatis ac Candoris albo, totum te gemmeum sanctior notaret cerussa, nisi hanc vivam Divini amoris imaginem, pudore roseo, depinxisset modestia. Tantum virtutum apparatus, Divorum intulisti altaribus, ut Festum videretur agere, dedicata pietas, te authore. In Beato Casimiriensi, grande virtutum depositum conservas cælo, & gemmam habes, ad Coronam sanctimonie. Ille es, ad aras Corporis Christi, a quo pretium sumit probitas, auro bibitur, Divinus sanguis, & regnum superum, utriusq; pretiosam accendisti sitim, & tui in omnibus desiderium. Aureas Vitellii dapes, non invitat regia Fundatorum mensa, dum gemmea citra Cleopatram fercula, virtuti porrigis sanctioresq; Convivas, ipso tractas DEO. Nec tibi Deorum nectara desipiunt, quem ad delicias usq; Superi nutriunt. Pauperemne mensam dixeris? in qua, aurea, Regis Regum poma abeunt in bellaria. Nunquam enim jejunam sanctitatem, patitur hæc dives panis domus. Et ubi te Herculem in Herculano, agnovit pro Cælo virtus,

virtus, panem Martiam heroi porrigit, quasi sola vivere non posset,
nisi te simul saginasset. Allum te, pingue superum beneficium, edu-
cavit Cælo, quem pridem ad mensam suam rapuissent Numina, nisi
te nostris reliquissent desideris. Dives hic meritorum gustus etiam
terris non desipit, & tui aviditatem in nobis acuit. Tantum te
Olympus aestimat, quantum terra invidet, Coronat gloria; sed Tu,
Te ipsum Honori eripis, ut Te ditiozem reddas Cælo. Plura tibi Ho-
nor objicit, Tu cuncta despicias. Sternit Antecessorum purpuras, al-
toq; sanguine, imbuunt trabeas Lithuaniae, Tu verò ad religiosum pu-
dorem etiam Muricem erubescis, mavisq; pro Colore Tyrio, gemmeo
virtutum Candore, notari Candidatus. Nec emerito vertici deerant
Insulae, quas in Perillustri, ac Reverendissimo ANDREA ALBINO-
WSKI, Vladislavienſi Suffraganeo, Cognata porrigunt decora, sed tu gra-
ve meritis Caput, ita Celsa humilitate inclinasti, ut hoc ad pedes habu-
eris. Submisit se eò supplex Honor, & aures quæſivit in pedibus,
ut vel minimam in Te, Cracoviensem exorasset tiaram, nec tamen Co-
ronavit plantas, quibus intra sphaeram modestiae Honores fugere,
optimè didiceras. Insequebatur te dignitas, Tu spem, Tu conatum,
omnesq; de te titulorum contentiones feliciter eluisti. Sed parum est
despexisse, etiam odisse volueras, atq; in Caput tuum Conspiratis
Honoribus, te juratum Honorum hostem, Sacramento dixisti, novus
ad Aras Annibal, & in demissa humilitate fortior a casu, Antæus
sanctior. Iam fortunati regnorum soles, cum Saturni Imperio, Cy-
gnis domus tuæ vehebantur, & honoris privilegia, Olorinò Calamò
descripsit Iupiter. Volabat Celsius, in avito Cygno, altus Honor, ut
grande tuum nomen ferret super astra, bonisq; Avibus, culmen glo-
riæ attingeres, cui dives Calamòs Olor, felix auguriò, nihil non for-
tunatum, tuo inferebat Nomini. Iamq; errans olim fortuna, duce
tuo Cygno, in Tuam deslexit domum, ut auream efficeret, gratiorq;
domi tuæ, hospes esset. Verùm has fortune insidias, pretiosa supe-
rasti paupertate, ut non pauperis victoriae, dives præmium Cælesti
inferres arario. Eripis te gloriæ, & injurius es Honoribus, quorum
vindicare famam, urgent vocales tituli, ut pro hac Spartha, strenu-
um agerem Oratorem, aut revercor prohibentem Avunculum, & tuus
ex Sorore nepos, pro domo tua Tacitum ago. Quare fumosas An-
tecessorum tuorum imagines, ad Apellis non duco lineam; illustres
Majorum Ceras, publicæ non accendo luci. Nec Patrios MATUSZE-
WICIORUM Honores, ad calculum revoco, quos, pulchrò silentiò, sub
rosa latere voluisti. Omnem tibi deberi gloriam putas, dum nullam
habere desideres. Plures meritis, unicum tamen, cogente vir-

tutum Satellitio, admisisti Honorem, totius nempe Regimen Ordinis Sacratissimi, cui plura intulisti, quam fortunæ reliqueras, nempe thesaurum virtutum, quem religioni, immortalî votô, in perenne depositum consecrasti. Debueras Religiosissimi Ordinis, PRINCEPS esse, qui Senatum meritorum, ubiq; circumfers. Idem probitatis tuæ & Honoris passus, nisi quòd illa semper præeat, hinc plus a verecundia tua, quàm a purpura, sanctitati depingitur trabeata religio. Pretiosam hanc, Honoris Coronam, virtutum gemmîs, pietatis unionibus, adimplesti, veluti citra ROMAM, felicior Aurelius, regnares CRACOVIAE. Imò urbium Polonarum Matrem CRACOVIAM, ROMAM efficis, & ceu Pontificiam sedem, PRÆPOSITUS GENERALIS occupas, parum abest, ut JOANNES in LATERANO, adorari merearis. Quàm Sanctum regimen hoc! sub quo Prælati Regulares, ad omnem pietatis regulam Compositi, & in Te normam habent sanctimoniam. Purpuratam hanc probitatis Regiam quis non ambigat? cui, quot sunt LATERANENSES CANONICI, tot regnant virtutum Cardinalium, Eminentissimi Principes, Tu dives Caput Coronæ meritorum. Ita nempe omnes dirigis, ut pretioso nexu affinem virtuti Honorem obliges. Etiam scientiarum purpuras meritorum junxisti Cydari, ut eruditam pietatem, sanctitati consanguineam efficeres. Illustrasti ingenii claritate, non obscurum Ordinem Tuum, & umbris Religiosis, soles scientiarum invexisti. Quid ille LATERANENSIS CANONICUS, quem luci publicæ edidisti? Illustrissimus Scientiarum Præsul est, nec alteri, hæc fortuna Ordinis, dedicari meruit, nisi Feliciano Antistiti, nullumq; ducem habere voluit præter Constantinum, ut sub hoc, severiores scientiæ, suavius Honori militassent, sed tibi laureas & triumphos porrexissent. Ita expugnasti doctrinas, ut unus, eruditorum Castra faceres, & scientiarum pretium in dives abiret spoliolum. Ingens hæc fortunæ præda, meruit a Te eripi, quæ tibi pridem debebatur. Ita omne possedisti studium, ut terra mariq; regnare posses in doctrinis. Et si, scientiarum Classes, onerariæ sunt! has tu impleas eruditionis thesauro, & in hoc fortunam Cæsaris, cum Iulio secure provebis, nec alias novisti appellere Insulas, præter fortunatas. E mari Theologico, tot eruditionis gemmas, ad unionem studiorum collegisti, quot Doctorum Capita, gemmeis mentibus Coronasti, ipse, summum scientiarum Caput & Corona. Pectus tuum Theologicum,

Regia solis est Aquinatici, & domus illustri ingenio inquilina.
Sparsisti Divinos sacrae scientiae radios, ut plurimos tua luce
animatos, vocaliores creares Memnonnes. Tanta tibi di-
cendi claritas, ut cum Aquinas aliis præ pectore, tu citra
hoc, solem ferre putaveris, etiam præ ore. Ita omnem
in publico exhaustisti lucem, ut nihil tibi Offerri possit præ-
ter umbras, quæ, ne in Cimmerias degenerent, aureum ful-
gorem a Tuis derivant meritis, mereatur saltem pretium
a materia, quod ab arte desperat, pauper suada. Aureæ
mentis Caput es, lingue Chrysostomi debentur tibi. Sua-
vitatem eloquentiæ Platonum condis melle, & ex floribus
Oratoriis, dulciorem Hyblam legis, verior Apis Attica, flo-
rumq; Reges lilia, nectis in coronam, Casimiriensis Horten-
sius. Si Principes studiorum rosas in Fastos evolvimus? in
doctrinarum foliis purpuras legimus, & pro sæpia Murice
scribimus, trabeatos characteres. Illas nempe, fundis lite-
ras, quas avida sciendi, haurit Religio aurò Cedròq; no-
tat eruditio, perorat immortalitas. Divitem hanc scienti-
arum fortunam, æternum habes inquilinam, quam, preti-
osissimo Ordini Tuo, torque aureo felicior Hercules Gallica:
nus alligasti. Tonant aliis Demosthenes, fulminant Peri-
cles, sed tibi nascuntur Uniones. In hac eruditorum Co-
rona gemmas loqueris, verbisq; ut nummis, peroras orbi.
Diviti huic suadæ, parum est donasse aures, etiam huic,
mentes avaræ invigilant ut aureas voces Tuas, marmoreis ta-
bulis, ceu Lydio excipiant lapide, non quòd de illarum pretio
dubitent, sed dum audiri desinunt, oculis saltem pretium legere
non dediscant. Plures scientiarum Characteres, virtutumq; tu-
arum lineas, ad tabulam non revoco, exaret hæc, immortalitas,
quod penna nequit. Tuorum enim magnitudo meritorum, & Fa-
stos excedit, & pretiam sæculorum. Parum est, quod in tui
excurrit elogia, plura enim detinuit, Tua religiosa modestia; ne
saltem modicum, aut quid vile tribuerem, fortunam Cæli obtu-
li, quin imò debitam thesauro meritorum sortem, jure merito
restitui. Admitte igitur laboris pretium, & affectum æstima

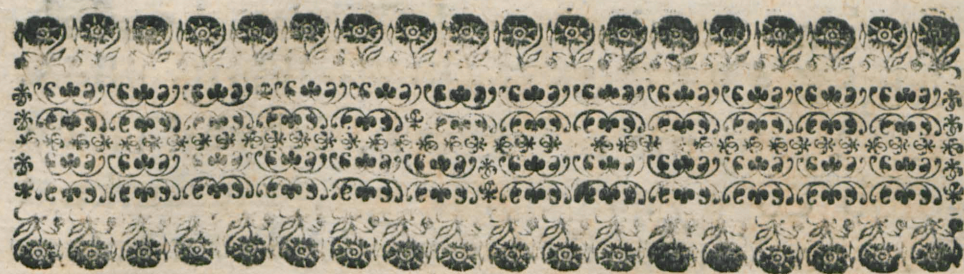
*cognato corde, cui in perennem amoris victimam, hoc opus por-
rigit. Vive ergo fortunatos Soles, Religionis Gemma, & ut di-
ves annorum, felicius nobis regnes, Jera te Coronet immorta-
litas.*

Ita vovet.

Perillustri ac Reverendissimo Avunculo suo,
Nepos obligatissimus.
& Cultor Suppedaneus.

ALEXANDER SOBIESZCZANSKI
Soc: JESU.

KAZA-

KAZANIE

Post triduum invenerunt illum.
Lucae 2.

Kościele Sálomonowym
Diem Inventionis celebra
Rodzicy JEZUSOWI.
My dziś, *post triduum* mie-
dzy Oktawą Swietych
trzech Koronatów, w Ká-
planie Nowym, tegosz Chrystusa, w tym
Domu Bożym, Inwencya odprawuiemy.
Post triduum invenerunt illum. Theodorze
Cesarzowey pokazawszy się we śnie Swię-
ci Apostołowie Piotr y Paweł rozkazali
kopać za Bramą Dewiokratesa, obiecuiac
że ná pewnym brzegu Morskim wykopać
miała Skarb złota we dwunastu dzbanach
złożony, usłuchála posłuszna Monarchi-
ni, y znalazła pomieniony Depozyt dro-
gi. Większe nas dáleko dnia dzisieyše-
go potyka szczęście, kiedy iuz nie przez
sen, ále náiawie ná tymtu mieyscu, zápo-
kazaniem

P. Poma
Wolski
Conc. index
di. at.

kazaniem pomienionych Xiazat Apostol-
skich, SKARBKA; Skarb Wielkiznayduie-
my. Yzeby nie był skryty, zeby był łatwy
spofob do wynalezienia go, niezamknął
się z nim Klucznik Niebieski Piotr S. Go-
spodarz Domu tego, z wszelka się prze-
ciwko nim otworzył przychylnością: Pá-
weł zaś Swiety áby niebyło zawiłości
w szukaniu, też zawiłość swoim rozwiązał
mieczem. Y niemogl przyznam się szcze-
śliwszy potkać Dom ten wynalazek, iako
gdy SKARBK nieolzacowanych talen-
tow Skarb u Ołtarza Pańskiego w oczach
Boskich y naszych stanął. Dość wiele
dáie gdy siebie dáie za znaleźne, gdyż
Pierwsza Ofiara SKARBKA Fortuna Nieba.
O tym na wiekfsza Chwałę *Thesauri indeficienti*
Pána BOGA naszego za błogosławień-
stwem *Pretiosissimæ Matris.*

Ma Niebo swoje skarby, ma swoje
Fortuny dostatnie, y dostatki Fortune:
Dan. 7.
v. 10. Nie schodzi mu ná tyśiacach *Millia milli-
um ministrabant*: Nie małz tam żelaznych
animuszow, ktoreby, gdyby ná nich młot
niezczęścia uderzył, miały się skarzyć
Apoc. 22.
v. 5. ná rane: tam dufze iák złoto. *Apocal. 22.*
Powiada Jan Swiety, że w Niebie światła
nie potrzeba *Non egebunt lumine*, y nie dziw,
bo blask złota, splendor srebra y drogich
kamieni, y iásność wielkiey Fortuny: *Pri-
mæ magnitudinis sydera* Święci Pańscy, za
nayaśnieysze lustry staną *Non egebunt lumi-
ne.* Do tychci skarbow do tych Fortun,
należą *Aurei Oris* złotouści Chryzostomo-
wie,

wie, szacowni Chryzologowie: *Ærarium*
 Nieba są, Hyacinty, drogie Korony Pol-
 skiey kamienie, *Gemma Sarmaticæ*; *Gemmu-
 le Christi* Kostkowie: *Margaritæ*, to nieo-
 szacowane perły, do Niebieskich należą
 kleynotow: Skarby Królewskie, niepoiete
 bogactwa Niebieskie wszystko to *Simile Re-
 gnum cælorum Homini Regi: Simile Regnum cælo-
 rum Thesauris abscondito*: Czterech Korona-
 tow, to Korona Nieba: niewinne baran-
 ki Agnieszki Swiete *Auratum vellus Phryxæ*
pretiosus Agno, runa bogate. Nie chudy pa-
 chołek Olimp: Ulice lite od złota, bru-
 kowane dyamentami Miasto. W Rzym-
 skim Monologium *Aureus* Meczennik, ale
 w Niebie, co Meczennik, to *aurum proba-
 tum*, złoto nie Człowiek. Z kad prosze
 Niebo zowie sie *Cælum* po łacinie, iezeli
 nie *à celando* od schowania, poniewaz dro-
 gie skarby, obfite dostatki zachowuie: Są
 tam Miłofnicy BOGA, to *Aurum ignitum*;
 są Anieli, u których *omnis lapis pretiosus ope-
 rimentum*: są Swieci Doktorowie to złoto-
 głowy *Caput ejus Aurum optimum*: są Meczenn-
 icy, to krwawe karbunkuły, czerwone
 rubiny, czerwone złote, bite talery. Są
Stephani Coronæ, y ichże drogie kamienie:
 są przy Katarzyny kole fortunne kołka,
 wszystko to Niebo pokrywa, *Cælum à celan-
 do*. Na wadze naylepiey Skarby zwaze-
 my Niebieskie; położono iuz w Niebie
 zostaiacego Woyciechã Ciało, ná szali;
 położono też z drugiey strony wielką
 liczbę srebra, ale darmo, trudno było

Math. 22.
 Math. 13.

Ezech. 18.
 v. 13.

Cant. 1.
 v. 11.

Swietym Kleynotom Nieba wyrownac,
trudno Niebieska zwazyć Fortune. Co
iezeli Swieci Pańscy, Słudzy Bołcy sa For-
tuna, dostatkiem Nieba, á czemuszby nie
miał bydź, y dzisieyſzy Sługa Bozki Pry-
micye czyniacy SKARBEK, w Koronie
tak wielu Swietych asyſtuiających utáione-
mu ná Ołtarzu BOGU, Fortuna, pier-
wszym ufzcześliwiona fzcześciem?

Valer. Max.

Nápadłszy Wodz Tebański po zbi-
tym nieprzyiacielu ná Kościół Jowisza,
wſzedłszy wen, chciał oddawać ofiary
Fortunie, ále niewiedzac, któryby iey
poſag był, ná to ſie zgodził, ázeby te-
mu poſagowi ofiary oddane były, y ten
zá Fortune uznany, który pierwſze miey-
ſce od Jowisza miał, ſtało ſię tak: y do-
brze, bo Fortuna prym mieć zawſze po-
winna: kto *Primus*, ten pierwſzy do ſzcze-
ſcia. Zywy to ieſt obraz Twoy Fortuny
Nieba Moſci Xieże Prymicyancie, gdyci
przy Boku iuż niezmyſłonego Boga Jowi-
ſza, ále BOGA prawdziwego u Ołtarza
pierwſze mieyſce przy Prymicyach Two-
ich dano, y tak ſtałeſ ſię Prymałem, *Pri-
mus ab Jove*, day BOZE! ázeby ſwego cza-
tu Korony Polskiej. Tyſci to pierwſzy
fundament dnia dzisieyſzego całej ſtru-
ktury Twoiey Apoſtolskiej záłożyeſ!
Zkad każdy z nas to ci przyznaie, żeſ
Fortuna Nieba.

Nierozdzielna to liga Serca y skar-
bu, skarb bez ſerca nigdy ſię nie pokaze;
czyli ze iednym ſercem u ludzi Fortuna;
czyli

czyli Fortuna serce ; álbo tez iák serce
 pierściami , tak y Fortúnę broniemy : *Primum vivens* serce , znać że niby iuz nie żył,
 kto kiedy bez Fortuny : Iezeli serdużko
 iák sieć według Eklezyastyka Pańskiego
 c. 4. *Cor sagena* to tylko Krolestwa łowi Ecl. 4.
 z Károlem piątym *Piscator Regnorum* nazwa-
 nym , to tam łatwa Fortuny Piscaria. Acti-
 us Konsul Rzymski , serce miał ná szkátu-
 le ; to serce z skarbem pod iednym zam-
 kiem y kluczykiem zostaia : do tegoż (iuz
 ci to prawie Ewangelia) *Ubi thesaurus, ibi &* Luce 12.
cor, skarb bez serca bydz nie może. A kto
 uymie dzisieyszemu Prymicyantowi , że nie
 sercem ? Sercem , toć to *Primum vivens* ,
 pierwszy raz dziś u Ołtarza Pańskiego żyć
 poczeło. Został Głowa Kościoła Swie-
 tego y fundament Piotr Swiety , Brat
 Jędrzeia Swietego ; toć Jędrzy Ofiare dziś
 sprawuiacy w Domu Piotra Swietego, Fi-
 larem, Sercem bydz musi. Tenci to *Vir*
secundum Cor DEI, wtore, szczęśliwe, for-
 tunne Serce, *secundum Cor*, ná ktorego ser-
 cu Łaska Bozka, BOG dobrze sie odry-
 sował, Sercem Niebá. Nie wátpić, że te-
 go Serca iest, iáko ow Kapłan w Itarym
 Zakonie *Simon Onie Filius Sacerdos magnus sus-*
fulsit Domum & in diebus suis corroboravit Tem-
plum ; Serce BOGA y całego Niebá Jędrzy,
 ále oraz y Skarb, *ubi est thesaurus, ibi & cor,*
ubi cor, ibi & thesaurus, serdeczny skarb
 SKARBEK Prymicyant.

Miał Ludwik Francuski Krol zegarek, ná kształt ferca wyrobiony, ná którym zawlze wtora skazywała raczka godzinę, z tym Epigraphe: *In corde secunda*. Pierwszy Apostol Xiaże Piotr Swiety, toć y w Imieniu Jedrzeia spokrewnionym Piotrowi w Domu iego, bezkrewna Ofiara w wtorym Regestrze bydz musi. Imię to *secundum autoritate, primum vocatione*: więc *in corde secunda*. Złota Nieba ferdeczna godzina *Aurea hora* Jedrzy Prymicyant, *In corde secunda*; szczęśliwe mu dziś godziny y momenta wybiiac poczely.

Prov. 3. Mowi tam o kimś Pismo Swięte, że w ręku iego bogactwa: *In sinistra illius divitiæ*. Iezeli w czyich, tedy dziśiejszego Kapłana po wymowieniu tych słow, *Hoc est enim Corpus meum*, gdzie w ręku iego ten, *in quo omnes sunt thesauri*, á w ręku Bozkich SKARBK Prymicyant, *In sinistra illius divitiæ*.

Math. 20.
v. 2.

Theophrastus.

U Celtyberow przed Hetmanem kubek wody pełen noszono, który się zwał *poculum Fortune*. W ręku nowego Kapłana Kielich nápełniony Krwią JEZUSOWA! czylisz to nie *poculum Fortune*? Po spełnionym pierwszy raz Krwi JEZUSOWEY Kielichu, to zawołać, co ná Antoniego, który ná profzek starta perle, w perle krolestwo wypil, zawołano: *Antoni Regnum bibisti!* ze się dziśiejszy Prymicyant tym nieofzacowanym Likworem Krwią Naywiatszą, nád wszystkie całego świata perly zbogacona *Unione Hypostatica*, dopil Fortuny wielkiej, bo Krolestwa Niebieskiego.

Ezech. 2. *Vidi & ecce rota in medio rotæ,*
 oto (prawi) widziałem kołko w kołku.
 Kołka przy Herubinach stawiaia, mając
 oni dotyc na swoim *Divinae Intelligentiæ,*
 Niebieskie subtylizacye, obrocie; nie po-
 trzebuią zakretow, *Rota in medio rotæ.* Nie-
 okrągłość koło Nieba, lub ma *rotam æterni-*
tatis. Y obroty Niebieskie mają swoje sfe-
 re. Powoli dowcipne obroty, y na was są
 kołka, y wy iak w kole zostaiecie. Co-
 by to za obroty były, nie insze, tylko
 dzisieyszego na pierwszey Ofierze obracaia-
 cego się u Ołtarza Pańskiego, wśród tak
 piękney Koronie Gości. *Vidi & ecce rota, in*
medio rotæ. Kołko to Fortunne SK A R-
 B E K trzymający pierwszy raz w reku
 swoim *Orbem Eucharisticum* BOGA utaione-
 go w NAYSWIETSZYM SAKRAMENCIE,
 BOGA mowie tego, ktorego nazwał
 Trismegistus *DEUS Circulus est.* Przy kto-
 rym, gdy dziś stawa, profze! á czysz nie
 malować Fortune Nieba?

Trismegis-
tus

Satyryk tego był sentymentu, o szczę-
 ściu: *Piscis, hospes, Fortuna, ad triduum durant.*
 Fortuna tylko trzydniowa; temi wroty
 kołko wiedzie fortunne, owemi wyie-
 zdza. Inaczey daleko trzymać o dzisieyszey
 Fortunie, po trzech dniach między Okta-
 wa Swietych trzech Koronatow, gdy dziś
 skierowała do Ołtarza Bozkiego, iuż nie
 na trzy dni tylko, ále na całą wieczność
 stateczna, Cyrkułem wieczności okryślona.

Satyra

Iedzie po morzu Iuliusz, w tym po-
 wstaie na morzu nawałność niespodziana,

ktora tak zatrworzyła Admirala Iuliuszowego, że ledwo od boiaźni nie skościł, co widzac Cefarz rzecze do niego: *Fortunam Cæsaris uehis ne timeas*, przy Cefarskiey, przy Pańskiej Fortunie mieysca boiaźń trwoga nie ma, *ne timeas*. Obawiać się zadnego nieszczęścia nie trzeba, dziś *in Navicula Petri* Bazyliki tey, pierwszy raz *cum Eucharistico Orbe* Krola nád Krolmi wiozajememu się. Woła ná niego Niebo, *Fortunam Cæsaris uehis ne timeas!* Nie mogłóć większe szczęście potkać, iak gdyś tym sposobem *ad Fortunatas* przybył *Insulas*.

Uczy niektórych experyencya, że skarby y pieniądze zakopane w ziemi ogień wyświeca z skrytości. Iuż przy zapalonych ogniach ná tym Ołtarzu nie *flam-mula*, ále cały ogień *Ignis DEUS consumens est* przy elewacyi pierwszey nowego Kapłana pokazuje się, y to iásnie deklaruie y objaśnia, że w SKARBKU, Skarb, Fortune swoje, ma Niebo, zakopany głęboko w Sercu kleynot Nieba. *Simile est Regnum Cælorum thesauro abscondito*.

Math. 13.

*Annales
Eccl.
P. Skarga
Anno 582.*

Cefarzowi Tyberyuszowi przechodzącemu się po Pałacu pokazały się trzy krzyże ná pawimencie, pod ktoremi podietemi z osobna, wielkie znalazł skarby. Stały y przed Twoimi oczyma w tym Domu Bożym trzy Krzyże: stawa ná Ołtarzu Ukrzyżowany PAN JEZUS, stawa Góspodarz Domu tego PIOTR Święty z Krzyżem, stawa y Patron Twoy JĘDRZEY Święty; y cożeś przy tych Krzyżach

zach znalazł? oto, że w Tobie, Niebo nie
ośzacowane znalazło skarby: Te pomie-
nione Krzyże, znakiem są, żeś wielkim
dostatkiem Nieba.

Mamy to w Obiawieniu Jana S. *Apoc.*
7. że ci fortunny ná sobie piasłuią Chara-
kter, u których znak czyli lirera ná cze-
le wyrażona, *Nolite nocere terræ, & quoadusq;*
signemus Seruos DEI nostri in frontibus eorum.
Y ten ci to iest Charakter, zá którym po-
czytana nie iednemu Fortuna Nieba; Ten,
którym się nie ieden wpisuię między Sług
Bozkich, poczyta między adherentow Nie-
ba, *quoadusq; signemus Seruos DEI.* Coto iest
Kapłaństwo? Oto wedle Concilium Try-
denskiego *Sess: 7. Can. 9.* iest to taki Sá-
krament, który *imprimit*, zostawuię znak
na człowieku, który się zowie *Character in*
delebilis, to iest, Charakter ktorego y sama
wieczność nie może zmazać y zglądzić.
Przyznawać to starodawna Familia w Kro-
leństwie naszym, która w Pryncypale Szla-
chetney Krwi Twoiey wraz z Polską po-
wstała, ten álbowiem wyniesiony odwaga
w zabiciu smoka przy gorze Wawelu, Mia-
stu Krakowowi iadem swoim szkodzące-
go, iefzcze zá czasow niegdy Polskie-
go Monarchy Krakusa, ten Polski Her-
kules po zabitey Hydrze wziął ná siebie,
iuz nie iey zwłoczyny, ále przywiley Szla-
chetney dostoyności, która po dziś dzień
y Ty Mci Xieże Prymicyancie, y do Cie-
bie Krwią należący zaśzczyciaią się. Przy-
znaie to mowie, tak starodawna Familia

D

Twoia,

Apoc. 7.

*Concil. Tri-
dent. Sess.
7. Can. 9.*

Twoia, że Herbowna Domu Twego Litera jest *Character indelebilis*, bo iey do tego czasu wieki Krolestwa naszego z pamieci y potomnych wiekow nie wygluzowały. Przyznaie y Kościół Boży, że Litera Twoia, która Cię w poczet Kapłanow Chrystusowych, a oraz y *in Librum Vitæ* wpisała, jest *Character indelebilis*; Charakterem, którym się między Fortunatow Niebieskich zapisuiesz: *quoadusq; signemus Servos DEI*. Nie zgluzowana stárożytnością Domu Litera, jest Charakterem: który, gdy przy Prymicyach Twoich, Kościół Boży czyta, to wyczyta, że się nim popisuje Fortuna Niebá.

Exod. 20.

Exod. 23. Kaze sobie BOG ofiare oddawać, która zaraz opisał, *Primitias frugum terræ referes in Domum DEI*. Dzięścina BOGU: snop dla Kościoła, kopa do Dworu, *in Domum Domini*, prymicye nie dorosłe, żyta nie doyzrzałe, to *in conspectum DEI*. Był dziwny urodzay zá Kadinusa, ledwo co posiano smoka zeby, aż się z niego urodziło zniwo, stanęła nie jedna kopa, ani tylko manipulus woyska, y zaraz się pozeło, siebie wzajem zabiwłzy, to to *primitiæ frugum referes in Domum DEI*. Nie wielka oferta snopek żyta, wiazka pszenicy, toć do stodóły, do brogow, do gumna z tym żytem, nie do Pańskich gmachow *in Domum Domini*. U BOGA co najpierwszego, to zá złote zniwo; zá *auream messem* stánie; godne Prymicye Domu Pańskiego *primitias frugum referes in Domum DEI*.

Sacerdos

Sacerdos secundum ordinem Melchisedech Chry- Psal. 109.
stus odbiera dnia dzisiejszego dzieści:
ne! iakaz? oto dziś się na ofiarę BOGU
poświęconego nowego Kápłana, *Primitias*
frugum referes in Domum Domini. O nim to mo:
wić się może, co o lego Pátronie JEDRZE:
iu Swietym napisał Swiety Nazyanzen: *Pri-* S. Nazianz.
mitiae Apostolorum: Primitias frugum referes in
Domum DEI. Oyczyzna, Dom SKARB:
KOW, Dom to jest *frugum*, bo, SKARB:
KOWIE, iako wiadomo Swiatu Polskie:
mu, tak w Kościele Bozym, iako też
w Oyczyźnie wiele pożytkow przynieśli.
Zbierał ie naprzod Mars Polski na woien:
nym Polu w Antenatach Prymicyanta dzi:
sieyżego, iako to w SKARBIMIRZU Okolski.
KASZTELANIE KRAKOWSKIM, który
Hetmanił ieszcze za czasow KRYWOU-
STA przeciwko Pomorzanom, przeciw:
ko Henrykowi Cefarzowi, przeciwko Czet-
chom; w Bataliach, z wspomnionym Nie-
przyiacielem stoczonych, utracił oko,
w utraconym oku co miał naymilszego
przy ciele zrzenice Marsowi Polskiemu
na odebranie wiktoryi sakryfikował.
Zbierał y WSEWORZYM SKARBKU
także niezwycezonym Hetmanie za WŁA-
DYSŁAWA wtorego Monarchy Polskie-
go, który skropiwszy Krwia Nieprzyia-
cielska plac woienny, taka krescencya nie-
zwyciezonych dzieł rozrodził się, iakiey
po urodzaynych polach nikt nie widzi:
liczyła śmierć trupy, iak w polu snopki,
liczyła Wiktorya iuz nie kopy, ale tyfiace,

Neor:

Joan. 1.
v. 17.

nie przeliczył nikt łatwo pożytkow. Dopierosz pobożność iakie zbierała pożytki w owych Fundacyach Klafztorow **LU-BIENSKIEGO, SULEIEWSKIEGO, KOPRZYWNICKIEGO**, słowem, zbierał Honor Sceptra, Religia Pastorały, Mars Laury, Pallas Kopie, Herkules Buławy, Merkuryusz Kaduceulze, Astræa Marszałkowskie Laski. Ey przyznam się Państwo moje! pięknasz to w Domu tym kreścencya, którą gdy dnia dzisieyszego w godnym Potomku dziś **BOG** Gospodarz całego Swiata *Pater meus usq; nunc operatur. Primitias frugum referes in Domum DEI, Auream messem* zbiera: Zniwo złote Prymiyant; panolzy Niebo.

Okolski.

Nápiłal o Fortunie Poeta: *Vehitur Fortuna Curuli*. Fortuna **SKARBKOW** nigdy piefzo nie chodziła, liczną zá sobą prowadzi Kalwakatę. Co Senatorskie Krzesła, Arcybiskupie, Biskupie Katedry, to wozek Fortunny. *Vehitur Fortuna Curuli*. Widział to Swiat Polski w Infule Prymacyalney Gnieźnińskiej **WŁOSTYBORZA**, w Krakowskiej **LAMPERTA**, w Poznńskiej **PATRYCYUSZA** Biskupow. Widział ná Krzesłach Senatu Swieckiego **SKARBIRYMIUSZA** y **WSEBORYUSZA** Kafztelanow Krakowskich, **WOYCIECHA** y **JANA** Sandomirskich, Kaliskich Woiewodow. Widział w **KRZYSZTOFIE SKARBKU** Kafztelanie Halickim, który iako przy Palladzie Agamemnon, przy Capitolium Fabriciusz, przy Atenach

nach Callimachus, przy całości Oyczyzny
nieustraszony Stylikon stawał. Iakosz wi-
dzieć się to daie w Godnym Potomku ie-
go KRZYSZTOFIE SKARBKU *ad præ-*
sens Kánoniku Katedralnym Lwowskim,
ktory to experyencyi y doskonałey rze-
czy biegłości y erudycyi wysokiey, dla
ktorych *magis ipse videri dignus* wiele Państw
odległych zlustrował, niechcąc *de uno mere-*
ri orbe in peregrinum solem, á oraz *in publicam*
záfzedł *lucem*. Zkad, one, áby sobie do
Madrości otworzył *adyta, ad Claves Petri*; z tad
áby znalazł *Gemmam* Nauk, *ad Annulum Pi-*
scatoris; aby ná fundamencie wszelkiey sta-
nał Náuki y Cnoty, *ad Petram* pólpieszenie;
miedzy Swiatyniami Pańskimi Swiętłzy;
inter Capitolia, Głowa wydatnieyszy. Niewy-
prowadzam ná oko innych Prześwietnych
Antenatów, áni tytułami Oświeconych *ma-*
jorum Ceras niewystawiam, bo mi palec ná
usta, taiaca rodowite swoje Ozdoby, Pry-
micyanta dzisieyszego Modestyja położyła!
Dla czego wybaczcie mi łacno Wielmożni
Mościwi Kolligaci, ktorych tu wielkie I-
miona opuścizam, poniewasz ledwiem
się tylko oniektorych z boku dla milczą-
cey teyże Modestyi Solennizanta dzisiey-
szego, mógł dowiedzieć. Dość mi powie-
dzieć, że SKARBKOWIE álbo Iutrzenka, bo
się w purpurze rodzą, álbo perła Uryań-
ska, bo się w Konfze Matek, zaraz do sy-
gnetow czy pieczęci, zaraz do Pańskiey
Fortunypoczynaia. *Unum pro Cunctis* dość mi
ielzcze przywieść, niedawno zmarłego Me-

E

tropolii

tropolii Ruskiej Prymasa, JANA SKARBKA
Arcybiskupa Lwowskiego, Dziada dzisiey:
szego Prymicyanta, od ktorego, zabierały
erudycya y politure Polskie Senaty, Trybu:
nały Koronne, Prałackie Kapituły; y uzna:
wały że to drugi był Rosinus y Hortensius,
iakoby Hymetty y Hyble w usćciech zá:
warł; ferca dewinkował, czyto ná Ambó:
nach, czy w mowach, w odpowiedziach,
korrespondencyach, podziwienia zbierał
y sławę: Kto go słyszał przyznać musiał,
*Non alium Cyneam spectaret Roma loquentem -
Nec dignius unquam. Majestas meminit se se -
locutam.* Ale nadto, wyborna przy Pańskiej
manierze Cnota, w Arcopagach, przy
chwalebnie odprawionych prezydencyach
spráwiedliwość; przy Biskupiey funkcyi,
czuła *Pastoralis Cura*; przy Kapłańskiej, nad
zwyczajny przykład. Słowem, *cui similem,
nec Hypocrisis nec simulatio fingere potest*; po kto:
rych, *Utro se purpura Supplex Obtulit.* Sło:
wem, *SKARBKOW* *vehitur Fortuna Curuli.*
Coż mowić o skolligowanych z różnemi
Domami, iáko to KRZESIMOWSKIE:
MI, MORAWIECKIEMI, UIEY:
SKIEMI, SMARZESKIEMI, WIZEM:
BERKAMI, bliska mającemi relacyą
z Domem BOBOLOW, y tyśiac innemi
Imionami, ktore, iáko w Panteonie Bogo:
wie, ná gornym Zodyaku wielkie Lumi:
narze, iák w Hesperyiskim ogrodzie, zło:
te iablka; iák w Koronie kleynoty, iák
w Semiramidy Wirydarzu, Imperyały, ál:
bo Flory Purpura Roze, w Domu tym
osadzone;

osadzone; á iáko Godnością Swiat Polski
nápełniły, ták Kolligacya z Prześwietnym
Domem SKARBKOW złączony, For-
tunnemi poiezdzaia kółkami, *vehitur For-*
tuna Curuli, á w godnym Potomku dziś za-
toczywszy sie *ad Fortune Mensam* Stołu Pań-
skiego, Fortuny swoiey Niebo powozi sie
kołem.

Y tegosz samego masz ieszcze dowod!
Naprzod, w Macierzyńskim z UIEY-
SKICH Herbownym Srzeniawie, który
ni drugi Paktol álbo Tagus, Oyczyźnie y
Kościółowi Bożemu, złotem płynie y szcze-
ście powozi. *Despumat rutilas dives Pactolus*
arenas, z ktorego, gdyś wypłynął ná Swiat,
pływaiac, dziś przyplynał do Oltarza Pań-
skiego iáko do brzegu, y tu *ad Marginem*
przed BOGIEM, dobrześ sie zaczął popi-
sować, á oraz z pierwsza Ofiara wylewać;
pokazałeś, żeś w tym Herbownym Srzenia-
wie, perła sie urodził do Korony Nieba.

Claud.

Masz dowod y w tych załzczytach,
ktorzy sie do dzisieyszey Fortuny przykla-
daia. Wielmożnych Ichmościow Panow
MOSZYNSKICH NAŁECZ, o którym
to mowić, że *uno tenet omnia nexu, Et, quae*
divisa beatos efficiunt, collecta tenet, cokolwiek
w Familiach Swietnego, w Honorach wy-
sokiego, w heroiczných Aktach mezne-
go, w tryumfach sławnego, *in stuba Iudici-*
aria spráwiedliwego, w Radach zdrowe-
go, w Fortunie bogatego, to wżytko iak
in Iliade Troja, iák ná mappie obszernie Pań-
stwa, iák w Archimedesa sferze Niebo, Na-

Ovid.

lecz ten zawiązuie *quæ divisa beatos, efficiunt collecta tenet*, á przy stateczności Fortuny *æterno complectitur omnia nexu*. W tym mowie Herbownym Nałeczcu zawiązał ci sie okrag Nieba Fortunny, wszak *non longo spatio Fasces & Fascia distant*. Pisarzowskie zaś pióro z Imieniem STANISŁAWA ná sławe wpisało Cie w Dekretarz przyładzonych Niebu. Y podpisał sie ná to ten Polski Likurgus tą ręká, ná ktorey palcach koronne umie prawo, ze przy dzisiejszych Prymicyach Twoich masz prawo do Nieba.

Wielmożnych zaś Ichmościow Panow MORAWIECKICH, iáko *nexu Sanguinis* związanych z Tobá, Herbowne kopie to wytykaia, ze zá świadectwem Sarbiewskiego, Fortuna *Hastiludium* przy nich odprawuie, ześ do wieczności szczęśliwey zmierzyl koła. *Fortune mediam teres Annulus induit Hastam*.

Sarb.

Wiec gdyś tak uszczęśliwiony, bądźże y Fortuna Polska! Będziesz, gdy o niey, w terażniejszych zostaiącey nieszczęśliwościach, w pierwszym *Memento* twoim nie zapomnisz, á pewna nam to, ze tey proźby Twoiey, B O G nieodmowi, bo wiemy, ze pierwsza proźba najszczęśliwsza, nayskuteczniejsza, iáko niegdys S. Nitalda ubezpieczona: *Rem difficilem*

Z BIBLIOTEKI
SEMINARIUM
SĄDOLSKIEGO

*postulasti, sed quia prima petitio
Tua dabitur Tibi. Day BOZE,
A M E N.*

fac
februaria
nos
Manuscript
1700